

Nro. 29

A FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Oktobernek 9 ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é t s.

Feldmarsal . Lajtinánt B. *Karaitzayt* hofszas hadi szolgálatjára, és azon fok érdemeire nézve, a' mellyeket az utolsó Török és Francia háborukban maga jeles viselt tettei által gyűjtött, mind két nemen lévő törvényes maradéki val egyetemben Grófságra emelni méltoztatott Fels. Urunk.

Batava Respublika.

Ebben a' Frantzia revolutionának kezdetétől fogva sokat szenvedett Köz. Társaságban, ismét egy új revolutió történt, mellynek minémü következései lehetnek ennekutánna, a' jövő idő

F f

fogja meg tanítani. Az 5 személyből álló Directoriumnak nagyobb része, úgymint *Besier*, *Pyman*, és *van Haersolte* az előbbi constitutiót a' Nemzet köz javával ellenkezőnek, és hibákkal tellyesnek tartván, a' Párisban lévő Batavus követ által azon dolgoztak alattomban, hogy más hasznosabb Constitutio készítesse. A' Hagában lévő Franczia követ polgár *Semonville*, és Fő vezér General *Augereau* is egyenlő értelemben lévén ő vélek, annak planumat elkészítették, és két Director társaiknak, úgymint, *Emerin* és *van Svin-den* polgároknak ellenmondásaikra semmit nem ügyelvén, azt September 16 ik napján az első Kamara eleibe terjesztették, a' melly nemtsak jóva nem hagyta a' 3 Director tselekedetét, sőt Sept. 18 ikán tartott gyűlésében egy átallyában megvetette. Ezzel mindazáltal a' Directorok nem gondolván, még azon napon, egy hirdetményt tettek a' nép közt közönségesse, mellynek nevezetesebb pontyai ezekből állanak:

„*Batavusok!* Ha valaha vólt, most van az a' izempillantás jelen, a' mellyben minden egoismus, az az, maga haszna keresés félre tétetődjék, minden hibás vélekedés el üzetteffék, minden indulatoskodás meg engesztelődjék, és minden részre való hajlás el nyomattassék. Hat elztendő el forgása alatt sok és igen súlyos terheket viselt a' Batava nemzet, vagyonjának felét a' sok contributio miatt el vesztette, kereskedésünk tsak nem egészen semmivé lön — oda van a' mi tengeri hajókázásunk — oda vannak colóniaink! Mégis mindazáltal ezen rajtunk történt sok szerentsétlenség sem birhatott minket egy olly constitutióra, a' melly a' Batava nemzet kívánságához, gondolkozása módjához, és erköltsi tulajdonságaihoz ilendő lett volna. — Sőt inkább a' leg vadabb 's leg fel háborodtább indulatoknak jádzó laptajává lön a' mi kedves hazánk. — Az 1798 ik elztendőben, Januarius 22 ik napján ki adott igen hibás Constitutiót, az akkor uralkodó rész erő-

szakkal varta a' nép gallérjára, és az akkor vá-
lasztatott 5 Director a' Respublika szabad aka-
ratú uraivá tétetett.“

„Annakokáért hideg vérrel, és minden bal
vélekedés nélkül fontollyátok meg az elötökbe
tétetett Constitutio planumat, önnön érzékenyfég-
tek, és meg gyöződétek szerént fontollyátok azt
meg, és mivel a' ti tulajdon bóldogságtok, és a'
ti maradékjaitoknak köz java forog itten fel,
mások sugallásainak ne engedjete, és válaszfá-
tok azt, a' mi tinektek leg jobbnak láttzik. — Eo-
nekfelette azon intézetek eránt, a' mellyek a' ti
bátorságtokra nézve tétetődtek, viseljétek maga-
tokat tsendesen, 's hitellétek el azt magatokkal,
hogy mi azoknak vakmerőségeket, a' kik a' ti
szabadválasztástokra bilintseket tenni igyekeznek,
meg zabolázhattyuk. — A' végre hajó Directo-
rium azt parantsollya, hogy a' jelenvaló hirdet-
mény mindenütt tetellen közönségessé, 's a' hol
szükséges, függesztellen ki. *Költ Hágában, Sep-
tember 18-ik napján, a' Batava szabadságnak 7 ik
esztendejében.*“

A' következett napon, úgymint, September
19-ikén a' nevezett 3 személyből álló Directorium
erőszakos lépésekett is tett a' maga fel tett tze-
lyának hová hamarabb leendő elérésére, mivel
a' Policia minister, és egy tsuport örző kaona-
ság által kisirtetvén a' két Kamara gyűllés há-
zainak ajtait le petsételtette, azoknak tagjait hi-
vataljaiktól meg fosztotta, szolgálókat, postáikat
szolgálatjaikból el botsátotta, testő-zőiket a' hiv-
ségekre való esküvés alól fel óldozta, és azoknak
Commendánsát, a' ki a' maga hivatalját le ten-
ni nem akarta, őrizet alá vettette, és az első
Kamarának tagjait, is, azokat tudniillik, a' kik
az új Constitutio bé vétele ellen vóltak, le áres-
tálta ni akarja.

September 20-ik napján, a' meg jobbitott
Constitutiót is ki hirdetették, és arra serkentet-
ték a' népet, hogy ha nekik tetizik v gyék azt

bé, ha pedig nem tettik vessék meg. Ennek az új Constitutionnak nevezetesebb czikkelyei a' következőkből állanak: 1) Az eddig való Directorium helyett egy 12 személyből álló Status Tanács fog fel állítani, 's egyen egyen 10000 forint fizetése leszen esztendőnként, 's mindeniknek 35. esztendőn felül valónak kell lenni. — 2) Az előülő minden harmadik hólnapban változik. — 3). A' Status Tanácsnak leszen a' had indításra, békelesség szerzésre, a' külső hatalmasságokkal való frigykötésre, és a' financiának igazgatására jussa és hatalma. — 4) Éz a' Status Tanács nevezi ki a' külfő udvarokhoz küldendő ministereket. — 5) E' nevezi ki a' Respublika hadi és hajó seregeinél a' felsőbb és alsóbb rangú tiszteket, — 6) A' törvénytevő test 35 tagokból fog állani, a' kiknek egyen egyen 4000 forint fizetések lessz esztendőnként, 's minden harmadik esztendőben ki lép egy harmad része hivatallyából. — 7) Esztendőben kéttzer, úgymint tavasszal és ősszel tartya gyűléseit. — 8) Az egész Respublika 8 departementumra, az az, kerületre fog fel osztatni, úgymint a' Hollandiai, Zélandiai, Frieslandiai, Brabantziai, Gröningai, Utrechti, Oberysseli, és Geldriai Kerületekre, avagy Osztalyokra.

A' Batava Respublikának illy tükklándó környülállási közt, Frantziá General *Augeráu*, Hágai fő kvartélyából illyet 'n hirdetményt intézett September 21 ik napján a' vezérlése alatt Frantzia ármádiához:

„*Batáviai ármádia!* A' Batavus nemzet, minden helységekben, abban lévén most foglalatos, hogy a' Fő Kormányfő által eleibe tétetett fel tételre voksollyon, minden Frantzia és Batava katonaságnak, és hivatalosoknak, akarmelly karba és rendbe helyheztek legyenek azok, világossan azt parantsollya a' fő vezér, hogy ezen foglalatosfágba, önnön magokat egészlen idegeneknek tartásák, és sem egyenesen, sem melleleg ne avatkozzanak abba. Az illy környülállások közt

mindenkor' abban áll a' katonaság kötelessége, hogy a' köz tsendességet védelmezze, a' személylyeket, tulajdonosságot, és azon jó egyességet, a' mellynek a' nép, és a' törvényes Előjárók közt kell uralkodni, méltó tekintetbe tartsa — A' fő vezér azt rendeli, hogy a' jelenvaló parantsolat a' Frantzia és Batava ármadiánál, minden kompánia és osztály előtt olvastassék fel. —

Augereau.

A' Directoriumnak fellyebb le irt hirdetményét, mindegy Batáviai Osztályok bé vették, a' Texeli Osztálynak gyűllésén kívül, a' melly a' maga tselekedetének okáit, mind a' vegre hajtó, mind a' törvénytévő Tanátsnak meg küldötte; de mivel azon Osztály nyomdokát senki sem követte, ez is meg változtatta előbbi gondolkozása módját, 's a' nagyobb rész mellé állott.

Leydából, Sept. 22-ik napján. Úgy hallatik, hogy egynéhány Frantzia batallionok parantsolatot vettek volna az Amsterdámba való marsirozásra, azoknak megzabolázásokra, a' kik a' Directoriumnak lépéseit helybe nem hagyván a' *van Swinden* Ex Director pártjára állottak. Más városokban is sok barátokat szerzett ő magának: de mivel a' Frantzia minister és fő vezér a' mostani Directorium fel tételét eszközteni kívánnyák, lehetetlen az ellenkező résznek bódolgulni.

Olasz Ország.

Rómából azt írják, hogy sok Nápoly Országgi nevezetes familiák mentek oda menedék helyre, azon zürzavar közzül, a' melly ott támadt, ki akarván magokat vonni. *Palermóba* is sokan mentek által. — A' Nápoly városában lévő Fr. feregek eránt is gazúl viselték magokat az oda való békételen lakosok, a' ki egy *Mammon* nevezetű embert választottak magoknak vezérül. — Azon Országban lévő Frantzia truppok, a' mely-

lyek a' múlt September kezdetében 9000 főből állottak, most már 25000-re szaporitattak. Fr. General *Murat* rendelkezéséből ottan 16000 fegyverre való magazinum épitetett.

A' Liguriai Respublika Párisban készült Constitutiója is meg küldetett már Genuába, a' melly September 15 ik napján terjesztetett a' provisoria Kormányizék elébe. Ennek a' Constitutióknak tikkelyei közzül a' következők a' leg nevezetesebbek 1) A' végre hajtó hatalom egy *Dozséből* és 30 Senatorokból fog állani. — 2) A' törvénytévő hatalom egy 70 tagokból álló Tanácsra határozatik meg. — 3) Minden Senátornak kell leg alább 12000 liverből álló tehetségének lenni. — 4) Minden esztendőben változik egy ötöd része, a' kik helyett mások választatód-
nak.

Florentziából, Sept. 17 ik napján. A' *Warren* Admirális kormánya alatt lévő *Anglus esca-*der, a' melly 7 linea hajóból, 3 fregatból, 3 brikből és igen sok ágyuzó hajokból áll, 's hihetőképén *Minorka* szigetében mulatott egy két hé-
tig, az *Elbai* sziget előtt September 14 ik napján még jelenven, egynéhány ezer embert szállított ki ott a' szárazra, a' midőn ezek közt, és a' *Porto Longoné* mellett tanyázott egyesült *Franczia* Lengyel seregek közt mérges viaskodás támad-
ván, mind az *Anglusok*, mind a' *Porto Ferrajói* pártosok keményen meg verettek, és tizenegyszáz ember veszett el közzülök. — Az egyesült *Fr.* Lengyel seregeknek, két vagy háromszázra ment a' veszteségek.

Erről a' történetről, egy hosszú és környül-
állatos hivatalbéli tudositást küldött a' *Porto Ferrajói* erősséget ostromlott *Fr. Corpusnak* vezérje, polgár *Watrin*, Fő vezér *Murathoz*, Sept. 14 ik napján, mellynek rövid foglalátját *Erd.* Olvaso-
inkal mi is közölni kívánnyuk: „Ma reggel, úgy-
mondá, ennyi 's ennyi hajóval (a' mint fellyebb meg irtuk) jelent meg *Anglus* Admirál az *Elbai*

fzigelet előtt, a' hol egy Anglus Regementből 2500 embert, sok hajós katonát, és a' Portó Ferrajói pártosok közöl is számos embert szállítván ki a' Izárazra, *Grotte* nevezetű batteriáinkat, és tábor helyünknek derekát el foglaltatta, és tsak nem minden oldalról körül keritetett bennünket. De én se kestem, hanem *Mauder* brigáda *Comman-*
dánst, a' vezérlése alatt lévő néppel, és két kom-
 pánia vadász katonákkal az ellenséggel bajosko-
 dó Lengyel legio segítségére küldöttem, 's vele
 együtt meg támadtam *delle Grotte* batteriáinkat,
 és ámbár keményen tüzeltek is reánk a' hajóik-
 ról, még is mindazáltal ki vertem azokból az el-
 lenséget. Halván *Sacquelen* Adjutans - *Comman-*
dans a' nagy és apró fegyvernek ropogását, ő is
 rajta hajtott az ellenségen, a' kik látván a' veszé-
 delmet, hajóikra vílza futottak, 600 at közzü-
 lök, a' kik oda nem mehettek, öfzve apritattam,
 sokan a' tengerbe is ugrottak, 's mintegy kétfé-
 zan abba fúltak. A' tsata piaczon 500 flintánál
 és karabélynál több maradt. Az ellenségnek vesz-
 tesége 1100 meg hóltakra, sebbe estekre, és vízbe
 fúltakra megyen, tisztyei is fokban el hullottak,
 200 embert fogtunk el, még pedig mind Anglu-
 sokat, a' kik közt három tizt is van, kiknek
 ketteje veszedelmes sebbe esett. A' mi vesztesé-
 ségünk két vagy háromszáz meg hóltakra és meg
 sebesítettekre megy.

Spanyol Ország.

A' Lizbónai Királyi udvár *Freyre* Úrat tet-
 te a' végre maga meg hatalmazott minifterjévé,
 hogy a' *Bonaparte Lucian* közbenjárása által a'
 Frantzia Republikával való békeséget eszközöl-
 hesse 's végre vihesse. Ez a' Portugallus minifter
 már meg is érkezett Madritba. — Azonközben,
 a' mint a' 20-ik Augususi Madritti levelek hir-
 detik, még most is sok Frantzia truppok marfi-
 roznak *Bayonne* városán keresztül azon armadi-

ának meg öregbitésére, a' melly most Spanyol Országban van, és a' melly 35 ezer főből álló. — A' Portugalliai ármádiát, ámbár minden úton módon kívánta azt a' Kormányfűk öregbiteni, még sem lehetett 20 ezer embernél többre vinni, melly miatt kéntelen lesz a' nevezett Portugallus minis-ter azokra a' fel tételekre, a' mellyeket *Bonaparte Lucián* eleibe terjeszteni fog, reá állani. — Mások úgy gondolkoznak, hogy a' Spanyol Országban lévő Frantzia hadi seregek *Gibráltar* ostromlására fognak küldetni; némelleyek úgy is vélekednek, hogy Spanyol hajókon Egyiptomba vitetnek *General Ménou* segítségére.

Augustus 19-ik napján igen fényes bált adott *Bonaparte Lucián*, a' *Madrittban* lévő Pápai Nuntiusnak, Kardinal *Caesarnak* azon *Concordatának* meg tisztelésére, a' mellyet Kardinal *Consalvi* Párisban elközlött.

Portugallia.

A' Braziliai 80 hajóból álló igen gazdag flotta, *Augustus* 22-ik napján érkezett *Liszbónába*, a' mellyen sok kints hozatott azon tartomány-*nak* *Mapanhoá* és *Fernambuca* nevezetű városai-*ból*. — *Hertzeg Alfbens*, a' ki nem igen nagy barátja vólt az Anglusoknak, a' *Caldasi* fürdőkbe utazott. Az ő ipája, Királyi fő Komornyik *Marquis de Marialdo*, vejének Királyi kegyelemből lett, ki esését nehezen szenvedvén, eddig viselt hivatallyától bútsút vett, 's maga jószágába ment lakni.

Hertzeg d'Infantado, a' Spanyol Országi elsőbb *Hidalgosok*, az az, jószág nélkül való nemes emberek között egy, küldetett a' *Liszbónai* Kir. udvarhoz követségbe, és ő is jelen vólt azon *Te Deum laudamuson*, és Kir. bálon, a' melly a' *Madritti* Kir. udvarral kötött békesfégre nézve adatott, 's 12 órákig tartott. A' *Liszbónai* Kir. udvar *Pinto Lajos* urat küldötte a' *Madritti* Kir. udvarhoz

követségbe, kinek egyik leánya a' Békeffég herczeg unokájának adatott feleségül. Helyette Chevalier d' Almeida vólt Londoni követ leszen belső dolgokra ügyelő ministerré. — A' Kádixi kikötő helyben tétetett tengeri készületeknek fontos következései fognak lenni. — A' Portugalliai ármádia kvártélyokra küldetett, és most, a' midőn már a' Spanyol követ is Liszbonába érkezett, senki sem hozza azt kétségbe, hogy a' Portugalliai kikötő helyek az Anglus hajók előtt bé ne záratassanak.

Azok között a' személyek között, a' kik a' Portugalliai háború ideje alatt Almeida városát az ellenség kezébe adni akartak, 30-nál több fogattatott el 's vettetett tömlöczbe.

Liszbonából, Augustus 24-ik napján. A' Herczeg Regens, (a' Braziliai herczeg, mint a' Portugalliai Kir. Korona örökösse) egy decretumot adott ki mostanában, melly szerént, September hólnap végeig, minden Anglus hajóknak a' Portugalliai kikötő helyekbe való bé menetel megengedődött, hanem azután egynek sem leszen szabad azokba bé menni. Erre nézve 54000 hordó Portugalliai bort küldöttek az Anglusok innen hazájokba. — A' mi kereskedőinknek nagy örömekre, újobban egy 30 hajóból álló gazdag kereskedő flotta érkezett Braziliából. — A' Kadixban levő Spanyolok és Frantziák, a' kik közt nem a' leg jobb egyeffég vagyon, rendkívül való készületeket tesznek valamelly tengeri expeditióra nézve.

Nagy Britannia

Londonból, Sept. 15-dik napján. Néhány napoktól fogva nagyon kezd a' Publicumnak békeséghez való reményfége függedni. A' Fr. Fő Conzul a' Spanyol és Hollandiai Coloniákat mindenki pótolás nélkül vissza kívánva, a' Frantzia Coloniákért pedig æquivalenst, az az, annyit érőt

igir. Még ugyan félbe nem szakadtak a' békeséges alkudozások formaliter; mindazáltal sokan azt hiszik, hogy kész akartva húzza vonnya azokat a' Frantzia Kormányfő, vagy azért, hogy az æquinocialis tengeri háborúk alatt, a' *Boulognei* kikötő helynél öszve gyűlt hadi népét Angliába ki szállithassa, vagy hogy a' Bresti flottát 25000 emberrel, véletlenül Egyiptomba küldhesse. Hogyha a' háború tovább is tart, senki se hozza kétségbe, hogy *Pitt* Úr vissza ne lépjen a' ministeriumba.

Admiral Saumarez 11 linea hajóval, 's két fregattal bloquirozza, az az, zárva tattyá a' *Kadixi* kikötő helyet. — Napnyugoti Indiában ismét ki ütött a' sárga hideglelés, melly valóságos pestis azon a' részen; minden onnan hazajövő hajók szoros contumatziát kötelesek tartani, mivel az alatt is mig ide jöhettek volna, 37 hajos legény holt meg azokon.

Frantzia Respublika.

A' Frantzia közönséges újság levelekben egy igen fontos és bal vélekedésektől üres jegyzés olvastatik, a' mellyet egy nagy tapasztalású hajó seregbéli tiszttel készített a' Francziáknak Angliában való ki szállásokról, és a' Frantzia kikötő helyeknek Anglusoktól lett meg támadásokról, a' melly jegyzésnek fundamentomául a' két Országnek fekvését tette.

„Tudni való dolog úgymond, hogy a' *canalis*, avagy a' Franczia és Anglia Ország közt lévő szoros tenger, és a' Német tenger mentében lévő Frantzia kikötő helyeknek, a' *Cherbourg*it kivévén, alacsony vagy inkább tsekély és kinyílt révjei vagynak, és lehetetlen a' hadakozó hajóknak azokba bé menni, sőt még a' *Cherbourg*it kikötő hely is csak az apróbb flottáknak bé fogadására alkalmas. És így egyedül a' Bresti és a' *Texeli* kikötő helyekből lehetne az Angliába ki

szálló Frantzia truppoknak segítségekre menni. Hogyha vagy az egyik, vagy a' másik kikötő helyből kimenő flotta meg veretik; az egész expeditio haszon-alanná lesz, nem lévén olly flotta, a' melly a' lapos talpú hajóknak segítségekre mehetne. Következésképen mindenkor azon fognak az Anglusok törekedni, hogy vagy öszve ronthassák azokat a' flottákat, vagy zárva tarthassák azokat a' Frantzia és Hollandiai kikötő helyeket, a' melylyekből azok a' flották ki evezhetnének. A' több Frantzia kikötő helyeknek meg támadásokból kevés haszon háramlana a' Britusokra, mivel minden lapos talpú hajóikat ki vitték a' Frantziák azokból a' kikötő helyeikből, a' melyeket lövöldözni lehetne, 's' ollyakba vitték azokat bé, a' melyekben bátorsággal meg maradhatnak. — Illyen kikötő helyek a' *Boulognei*, a' *Calaisi*, a' *Gravelinesi* a' *Dünkircheni*, és az *Ostendei*.

Annak meg bizonyítására, hogy ezeknek a' kikötő helyeknek belső részét lövöldözni nem lehet, szükség azoknak fekvéseiket meg fontolni. A' *Boulognei* kikötő hely egy olly tenger öbölből áll, a' melly a' tenger partyától számlalvan, 1200 ölöire megy bé a' földre. Ezt a' tenger öblét, mellynek első részében van a' valóságos kikötő hely, és a' melly tekély, választhatyák a' lapos talpú hajók menedék helyül magoknak, messze bé mehetnek a' föld közzé, és így semmi lövés nem érdekelheti azokat. — A' *Boulognei* kikötő helyet, ki szállás nélkül azért sem lehet meg támadni, mivel annak töltései és a' tenger partnak formája nem engedik. — A' *Calaisi* kikötő helynél, a' mellynek útzája 550 öltre nyulik ki, és mind ez, mind ennek révje két bástyák, és a' kastély által óltalmaztatik, sem bódogúlhatnának az Anglusok, mivel ott is a' kikötőhely belső részében vagynak a' lapos talpú hajók, és valameddig a' védelmező intézetek jók, addig minden elleféges meg támadások haszontalanok. Hogyha

tehát az ezen kikötő helyben lévő flottát öfzve akarnák az Anglusok rontani, nemtsak kikellene nékiek a' szárazra szállani, hanem egyfzersmind a' *Calaisi* erőfféget is meg kellenni venni. — A' *Gravelinesi*, *Dünkircheni*, és *Nieuporti* kikötő helyeknek is tsekély révjei, hofszú útzai, nagy erőffégei, bástyái, és irtodztató batteriai vagynak a' tenger parton, a' mellyeknek birására nem más-ként, hanem a' szárazra való ki szállas, és az erőffégeknek el foglalások által lehetne jutni. — Hasonló nehezség-eket talalna az Ostendei kikötő helynél az ellenség. Mindezekből az a' következés, hogy valamiképen a' Frantzia kikötő helyeknek meg támadásokban az Anglusok nem bóldogúlhatnak, úgy az Angliai partok és kikötő helyeknél kevés szferentféjek lenne a' Frantziáknak.

Orosz Birodalom.

I. Sándor Orosz Császár, Móskauba lett utazása előtt olly rendelést adott ki, hogy kedves hugjának, *Katalin Pawlovnának*, Sax-Weimári örökös herczeggel leendő öfzve házasulása, a' jövő 1802-ik esztendőben Pétersburgban tartassék. (Ez az Orosz N. Hertzeg asszony néhai *I. Pál* Császárnak negyedik szülött leánya, a' ki 1788 ik esztendőben, Május 21-ik napján született.)

A' néhai *II. Katalin* Császárné uralkodása alatt Orosz hadi szolgálatban volt *Nafsau Siegeni* herczegnek azon pensióját, mellyet néhai *I. Pál* Császár tölle el vett, *I. Sándor* Császár néki visszadta.

A' 8-ik Septembéri Pétersburgi udvari újfág levélben egy Császári *Ukáz*, az az, parantsolat tétetődött közönségessé, mellyben azt igiri *I. Sándor* Császár, hogy minden mezei gazdaság, és mesterségek tökéletesítésére tzelező projectumokat és új talalmányokat kegyelmesen fog venni, 's azo-

kat hasznos vóltozkod képeft meg is jutalmaztattya. Egyfzersmind minden alsóbb Kórmányszékeknek, és Előjárokknak parantsollya, hogy az alattok lévőket az indultriára serkengessék, a' jó talentomú embereket únszollyák, Ő Cs. Felsége kegyelmes védelmezésével biztassák, mellynek kezdetét tsak ebből is eszre vehetik, hogy ő Császári Felsége minden hasznos projectumoknak, irásoknak, 's talalmányoknak Izabados magához való közelitést enged, 's e' végre olly rendelést méltoztatott tenni, hogy azok *Nowostizov* valóságos komornyik kezéhez szolgáltatódjanak.

A' Frantzia fő Consúlnak Pétersburgban lévő kedves Generál Adjutánsa, polgár *Duroc*, egy kurirt küldött September 14-ik napján Párisba, a' ki azon baratságos meg egyyezést vitte oda magával, a' mellyet a' Frantzia Kórmányszék Orosz Császár Ő Felségének, néhány pontokra nézve, eleibe terjelztett. Ezt a' meg egyyezést a' Párisban lévő Orosz Császári követ fogja a' maga keze alá irásával meg erősíteni.

Török Birodalom.

Frantzia General *Ménou*, a' ki Egyiptomnak leg főbb erőffégét Alexandriát igen jó védelmező állapotba helyhezette, világosan meg izente Anglus General *Hutchinsonnak*, hogy ő az utólsó emberéig fogja magát védelmezni. Egyiptomi születésű felesége N. Kajróban lévén akkor, a' midőn az ott lévő Franczia seregek capituláltak volna, ő is az Anglusok hatalmokba esett. Anglus Admiral *Keith* olly feltétel mellett, ha General *Ménou* a' N. Kairói capitulatiót bé veszi, feleségének hozzája való küldését igitte, de ő, ekkor is tsak úgy felelt, mint az előtt, mellyre General *Hutchinson* akként válaszolt, hogy nem sokára maga fogja feleségét hozzá vezetni.

A' múlt Julius utolsó napján, a' Török Kapután Basa maga is jelen volt akkor Rosettében, a' midőn a' N. Kajrói egyezés szerént az ott fogságba esett 12700 főből álló Frantzia katonaság, és több hivatalybeli személyek hajókra szállítattak volna. Ezek közt sok Egyiptomi lakosok és Koptuok voltak.

A' Fényes Portához küldetett Spanyol követ Chevallier de Corral Augustus 18-ik napján volt első audientzián a' N. Úrnál. Azokat a' gazdag ajándékokat, a' mellyeket a' Madritti Kir. udvar a' Zultán számára rendelt, még által nem adta, mivel ő sem vette még azokat.

A' mint hallatik, Augustus 26-ik napján bocsáttatott ki, a' Franczia másod rangú követ polgár *Ruffin*, az ő hozzá tartozókkal együtt a' hét toronyos várból. Onnan lett ki szabadulása után mingyárt azon summa pénznek ki osztásához fogott, a' melly a' Török Országi erősségekben fogságba ült Frantziák számára küldetett. Mind ő, mind a' több Frantzia hivatalosok, 's ezek közt az Oláh Országban volt Frantzia Consul polgár *Fleury* is az Orosz követnek különös védelmezése alatt vagynak.

Magyar Ország.

Rosnyóról, Sept. 20 ik napján. Lassan lassan szaporodik a' Váczi Siket Néma Institutumra adakozó Jóltevőknek a' száma. A' már bé jelentéseken felül (a' kiknek betses neveiket a' M g. Kurir a' Publicummal közlötte) a' következők tettek nállam igiretet, úgymint

1. Egri suffraganeus Püspök, és oda való Nagy Prépost, Fő Tisztelendő *Miklósy Ferencz* Ö Nagysága ígirt azon hasznos végre 500 Rf.

2. Nádassi Plebanus és Hont Vármegyei Esperesi Úr öszve szedett halgatóitól 5 for.

3. *Mariássy Bóldizsár* Úr le tétetett nállam egy hordo bort.

4. Tek. *Klobusiczky Pálné* Asszony, effective le fizettetett a' 400 forintokból — 200 for.

5. Herceg *Eszterházy Miklos* — 500 for.

6. Erdélyben Sepszi Szentgyörgy városa 20 for.

7. Kir. Kamarás *Zichy József* Úr — 100 for.

8. Debreczen Sz. Király város — 200 for.

9. Bakka-Bánya Város Tanátsa — 4 for. 3 kr.

10. Baró *Vay Miklós* Úr — 500 for.

11. Gömör Vármegyei Fő Notarius Szontagh Úr — 10 fl.

12. Titt. Fő Strázsamester *Eszényi* Úr — 4 for.

13. Ide való Evang. Esperest *Csernota* Úr — 12 for.

14. Tek. Béness Vármegye küldött hozzám — 274 for. 43 kr.

15. Tek. Torontál Vármegyében a' Siket-Némák számára öfzve szedtek — 628 for. 59 kr.

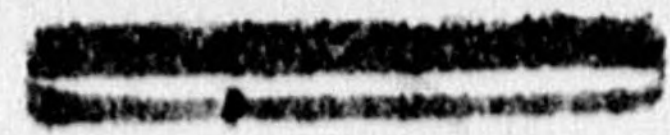
16. Erdélyben a' Megyesi Nemes Tanáts ajánlott — 51 for. 11 1/2 kr.

17. A' Segesvári Szék, öfzve szedett. — 43 for. 48 kr.

1. *Jegyzés.* Mind ez, mind a' Megyesi Nemes Tanáts sajnállyák, hogy jelenvaló tehetetlenségek miatt többet öfzve nem gyűjthettek, a' nevezetesebb segedelmet kedvezőbb időre halasztják. Hozzám küldött leveleik szivre ható ki fejezésekkel voltak tellyesek.

2. *Jegy.* Tek. Torontál Vármegye nevében, azon Tek. Megyének igen nagy érdemű All. Is. pánya Titt. *Hertelendy József* Kir. Tanátsos Úr, válogatott és szivre ható szokkal meg köszönte a' Siket Némák körül tett fáradozásaimat s. a. t.

3. *Jegy.* Minthogy a' nevezett Siket Némák Institutumának Directora, Tek. *Császár András* Úr, sokféle foglalatosságai miatt, minden Jóltévőnek külön külön nem válaszolhat: arra való néz.

ve ezen köteleffégenek tellyesítését mi reánk bizta, mellyet egész készféggel végbe viszünk, és azon igen hasznos Institutum képében, mellynek bóldogságáért olly nagy szorgalmatossággal munkálódik, minden Jóltévőknek adakozásokat köszönnyük, 's egyszermind ohajtyuk, hogy a' szenvedő emberiségnek meg gondolása, hasonló felebaráti szeretetre és kegyes együtt munkálodásra másokat is buzdítson fel.

Tek. Szatthmár Vármegyéből egy valaki, 7 ik Septembris hozzám küldött levelében azt írja, hogy a' múlt 1800-ik esztendőnek első hólnapjaiban, a' Tisza melléki Vármegyékben egy Anglia Országai mese, melly így kezdődött: *En nem vagyok sem Teremtő, sem Teremtés s. a. t.* híresedett el, a' mellynek meg fejteséért 1800 Rh. forintokat igirt a' Fels. Angliai Király. Továbbá, hogy ő azon mesét jól meg fejtven, az igirt jutalomnak meg kapasáért, két izben is, még pedig költsön pénzel Budára utazott, de mind a' kéttzer el utasítatott. Tehát most töllem azt kívánnya, hogy igazitsam nyomba, hol, és kinél kell azon jutalom pénzt fel venni.

Ennek a' betsülletes embernek rövideden azt válafozolom, hogy én ezen meséről, és az annak meg fejteséért igirt jutalomról, soha semmi külföldi újság levelekben semmit sem olvastam, és soha hírét sem is hallottam; következésképen, nem is válafozhatok néki kivansága szerént. Sőt azt javasloim, hogy az illy hazug tsábitásoknak helyet nem adván, inkább maga és háza népe szükségére fordítsa ennekutánna az úti költségét.